Kedd
1945 február 13

Ára 50 fillér

VILÁGOSSÁG

II. ÉVFOLYAM | MINDENT A GYOZELEMÉRT! | 34. SZÁM

Megkezdődött az északerdélyi tanácskozás

Tizenegy vármegye kiküldöttei érkeztek Kolozsvárra

KOLOZSVÁR, február 12. Az Országos Demokrata Arcvonal északerdélyi kiküldöttei délelőtt fél 12 órakor a vármegyeháza nagytermében megkezdték tanácskozásaikat. Az Országos Demokrata Arcvonalhoz tartozó politikai pártok és intézmények, valamint a szakszervezetek részéről kiküldöttek érkeztek, Háromszék, Udvarhely, Csik, Marostorda, Beszterce-Naszód, Szolnok-Doboka, Máramaros, Szilágy, Szatmár, Bihar és Kolozs vármegyékből. Összesen mintegy száz kiküldött gyült össze.

A tanácskozást Vasile Pogăceanu, Kolozs vármegye főispánja nyitotta meg. Utána Vescan Teofil dr. egyetemi tanár román és magyar nyelven ismertette a politikai helyzetet, éltetvén az északerdélyi népek demokratikus testvériségét és az Országos Demokrata Arcvonal kormányrajutásáért folyó harcot.

A nagyjelentőségű beszédet a hallgatóság általános tetszéssel fogadta. A politikai beszámoló megvitatására hétfőn délután 4 órakor kerül sor. A Világosság mind a beszédet, mind a hozzászólásokat szerdán reggel megjelenő számában közli.

Román—magyar testvériesülés szellemében született meg a kolozsvári szovjetbarátok egyesülete

KOLOZSVÁR, február 12. Vasárnap délután a vármegyeháza nagytermében megalakult az ARLUS — a romániai szovjetbarátok egyesülete — kolozsvári fiókja. A vármegyeháza nagytermét már 4 órára zsúfolásig megtöltötte a közönség. A később érkezők már a folyosóról hallgatták a szónokok előadásait. A hallgatóság soraiban ott láttuk mind a román, mind a magyar lakosság munkásait, iparosait, értelmiségeit és vezetőit, s ugyancsak ott láttuk az erdélyi egyházak képviselőit is. Az ünnepies alakuló nagygyűlés valóságos testvéri megnyilatkozása volt az itt élő népeknek a Szovjetunió iránt. Megnyugvással állapíthatjuk meg ugyanekkor, hogy a román és magyar nép összes rétegeinek, valamint az összes egyházaknak is ez volt az első igazi közös megnyilatkozása a Szovjetunió és az erdélyi népek őszinte megbékélése mellett. A teremben ott láttuk több vidéki város és megye vezető férfiait is, akik az Országos Demokrata Arcvonal északerdélyi konferenciájára jöttek fel Kolozsvárra.

Az emelvényen Tudor Bugnariu polgármester, Pogăceanu Vasile főispán, Vásárhelyi János református püspök, Laurenţiu Curea püspöki tanácsos, Baliban Virgil főesperes, Vescan Teofil dr. egyetemi tanár, Balogh Edgár, a Magyar Népi Szövetség elnöke és Pojghi Nicolae titkár foglaltak helyet. Az ülést Bugnariu Tudor polgármester nyitotta meg román nyelven. Hosszasan méltatta a szovjetbarát-egyesület kolozsvári megalakulásának jelentőségét s rámutatott arra, hogy a román tudományos és művészeti világ még sokáig érezni fogja kárát annak, hogy olyan sokáig el volt zárva a Szovjetuniótól. A mult év augusztus 23-án azonban megnyiltak a határok és megadatott a lehetősége annak, hogy most már szabadon érintkezhessünk a Szovjetunió tudományos és művészeti világával.

Utána Balogh Edgár a magyar tudományos és közélet kibontakozásának uj lehetőségeit méltatta a szovjet kulturával való megismerkedés távlatai közt, Teodoriu, a Tudor Vladimirescu hadosztály pandur-hadnagya, felszólalásában azt hangoztatta, hogy a román nép ellensége nem Moszkvában, hanem Berlinben volt. Moszkva a fasizmus ellensége s igy a szabadság után vágyó összes népek barátja.

Pojghi Nicolae és Balogh Edgár román és magyar nyelven ismertették az alapszabályokat, majd a gyűlés egyhangúlag megválasztotta az ARLUS kolozsvári vezetőséget. Az egyesület diszelnökeivé Hossu Juliu dr. görögkatolikus, Vásárhelyi János református, Nicolae Colan görögkeleti, Józan Miklós unitárius püspököket, Sándor Imre dr. római katolikus általános püspöki helytartót, Pogaceanu Vasile főispánt, Csögör Lajos dr. alispánt, Tudor Bugnariu polgármestert, Demeter János dr. alpolgármestert, Vescan Teofil volt főispánt, Csögör Lajosnét, Goldberger Miklóst, a Kommunista Párt északerdélyi tartományi titkárát, Pásztai Géza dr. ügyvédet, Kós Károly mérnök-írót, Haynal Imre orvosprofesszort és Aurel Coza román tankerületi főigazgatót választották. Az egyesület elnoke Laurenţiu Curea püspöki tanácsos, alelnök Balogh Ernő dr. egyetemi tanár, pénztáros Cora pénzügyi főtisztviselő, könyvtáros Balogh László dr., ellenőr, Nistor Metes mérnök és Klein Tibor tisztviselő, választmányi tag Balogh Edgár, a Magyar Népi Szövetség elnöke, Timofi Gheorghe, a vasutas szakszervezet titkára, Jancsó Elemér dr. tanár, Szabó T. Attila dr. egyetemi tanár, Octavian Cuteanu csendőrezredes és György Lajos dr. egyetemi tanár.

A tisztikar megválasztása után Vásárhelyi János református püspök emelkedett szólásra. Az egyházak mindig az igazság utján akartak haladni, éppen ezért örömmel vesznek részt az ARLUS alakuló gyülésén is, mert hiszik, hogy itt, akárcsak az uj világrendben általában, az igazságot szabadon hangoztathatja bárki. Az egyházak készséggel támogatják a demokratikus társadalmat, mert ebben a népek békés együttélése biztositva lesz.

Bäliban Virgil főesperes meghatódott hangon kapcsolódott Vásárhelyi püspök szavaihoz és hangoztatta, hogy ő is szive teljes melegével akar küzdeni az együttélő népek békéjéért.

Laurenţiu Curea beszédében köszönetét fejezte ki Vescan Teofil dr. egyetemi tanár iránt azért, hogy az ARLUS megalakulását lehetővé tette.

Vescan Teofil dr. zárószavaival az emelkedett szellemü gyülés veget ért.

Drezda irányában tör előre Konyev hadserege

Lignitz, Haynau, Elbing a Vörös Hadsereg kezére jutott

MOSZKVA, február 12. Sztalin marsall két napiparancsban adta tudtul az ujabb szovjet győzelmeket. Az egyiket Konyev tábornagyhoz intézte és ebben bejelenti, hogy az 1. ukrajnai arcvonal csapatai négynapos kemény harc után áttörték a németeknek az Odera nyugati partjan kiépitett védőállásait és 60 kilométeres mélységben nyomultak előre nyugati irányban. Eközben a betörés szelességét 160 kilométerre növelték és több nagy várost foglaltak el, köztük Liegnitz, Steinau, Haynau, Neumarkt, Lüben és Kanth városokat, valamint több mint 500 helységet. Ezekben a hadmüveletekben kitünt csapatoknak Sztalin marsall megengedi, hogy az „Oderai" megkülönböztető elnevezést használhassák. Moszkva lakossága 224 ágyu 24 sortüzével ünnepelte hős katonáit.

Sztalin második napiparancsát Zsukov tábornagyhoz intézte abból az alkalomból, hogy az 1. fehérorosz arcvonal csapatai február 11-én elfoglalták a pomerániai Deutsche Krone és Markisch Friedland városokat. Ez utóbbi város elfoglalásánál a lengyel 1. hadsereg csapatai is kitüntették magukat.

A vasárnap este kiadott hadijelentés megemlékezik még arról, hogy a szovjet csapatok a szombaton elfoglalt Elbing és Preussisch-Eylau városok bevételénél nagy zsákmányt ejtettek. Elbing Keletporoszország második legnagyobb városa. 40 nagy hadiüzeme majdnem teljesen sértetlenül került a szovjet csapatok kezére. Ezek közül legfontosabb a hajógyár, ahol tengeralattjárókat is gyártottak, továbbá a harckocsigyár és egy gépgyár Elektromos erőmütelepe 30 ezer kilowatt teljesitményü. 40 ezer fényi helyőrség védte, melynek nagyrészét felmorzsolták, mert a németek az előző napokban sokszor 15—20 ellentámadást is inditottak, de hiába. Több mint 5000 német katona esett el és több mint 2000 került fogságba. A zsákmány közt szerepel többek közt 33 harckocsi, 35 páncélozott jármü, 740 gépkocsi, 40 mozdony, 1100 vasuti kocsi, két gőzhajó és 27 különféle raktár.

A szombaton elfoglalt Preussisch-Eylau városában és környékén több mint 4000 gépkocsit, 400 harckocsimotort, egymillió aknát és egymillió tüzérségi lövedéket zsákmányoltak a szovjet csapatok.

Kattowitztól délre Konyev csapatai elfoglalták Dzierdzic városát.

LONDON, február 12. A szovjet hadijelentés még mindig nem közölt adatokat a Frankfurttól nyugatra, az Odera tulsó partján folyó harcokról. A német hadijelentés erről a területről is kemény harcokat jelent. Ugyszintén hirt ad arról is, hogy a szovjet csapatok már Stargardtól délre lévő két tó mindkét oldalán nyomulnak előre.

Magyarországon a Balatontól keletre a szovjet csapatok két helyen is betörtek a német vonalakba és megkezdték Székesfehérvár ellen a támadásukat.

A legnagyobb jelentőségü esemény azonban Konyev tábornagy 1. ukrajnai arcvonalbeli csapatainak előnyomulása Boroszlótól északnyugatra. Ill német jelentések szerint Bunzlautól északra elérték a Bober-folyót, ami azt jelenti, hogy Boroszló és Drezda között a félutat már megtették.

A szovjet hadijelentésben emlitett Kanth városa 16 kilométerre van Boroszlótól északnyugatra és ennek elfoglalásával Boroszló mögött csupán 25 kilométeres rés maradt, melynek közlekedési utjait a szovjet tüzérség tüz alatt tartja. Boroszló körülzárása is hamarosan bekövetkezhetik.

Szálasi, Bárdossy, Imrédy, Bartha vezérezredes és Feketehalmi-Czeydner altábornagy háborus bünös

Ki a felelős a bácskai vérengzésért?

LONDON, február 12. Jugoszláviában külön állami bizottság ült össze, hogy megállapitsa a bácskai vérengzések ügyében a háborus felelősség kérdését. A bizottság jelentése szerint háborus bünösnek nyilvanitották Szálasi Nyilas-vezért, Bárdossy és Imrédy volt miniszterelnökeit, Bartha volt hadügyminisztert és Feketehalmi-Czeydner Ferenc altábornagyot, akiket felelősse tesznek 21 ezer szerb és többezer zsidó meggyilkolásáért.

HIREK

Orosz és magyar tánebemutató Csikszeredán

CSIKSZEREDA, február 12. — A Magyar Népi Szövetség csikszeredai tagozata szombaton, február 10-én, siversenyt rendezett. A siverseny ezuttal nem volt téli divatbemutató. Székely legények és iparostanoncok csatolták fel a silécet, hogy ügyességüket összemérjék.

Este a Vigadóban mulatság volt. A müsorban résztvettek a helyőrség tatonái, a szovet hiradósnők, a városparancsnok és az Ellenőrző Bizottság Csikszeredán tartózkodó tisztjei. A müsorban a vörös katonák és hiradósnők is felléptek. Orosz néptáncokat mutattak be, a környékbeli falvak magyar néptáncai mellett.

*

A közellátási hivatal felhivja az összes kolozsvári timármestereket, hogy február hó 15-én, reggel 9 órakor a Közellátási Hivatalban, Farkasutca 4. sz., saját érdekükben jelenjenek meg.

Névjegyzéket kell kifüggeszteniök a házak bérbeadóinak. Kolozsvár rendőrfőnöke elrendeli a következőket: 1. A bérbeadó köteles a ház bejáratánál, vagy a kapualjban szembetünő helyen olyan állandó jegyzéket közzétenni, amely a bérbeadó (a bérbeadótárs), a házhaszonbérbeadó, a házhaszonbérlő, továbbá közös meghatalmazott és a házkezelő nevét és pontos lakcimét, valamint az összes bérlők és a házfelügyelő nevét és lakóhelyiségeinek közelebbi megjelölését olvashatóan feltünteti. 2. A bérbeadó a házfelügyelő lakásának ajtaja mellett szembetünő helyen „Házfelügyelő" vagy „Házmester" felirásu táblát függesszen ki.

Kiskereskedők nagygyülése. A kiskereskedők időszerü kérdéseinek megvitatására a Magyar Népi Szövetség saját helyiségében (Farkasutca 7.), kedden fél 4 órakor nagygyülést tart.

Megkezdik a mértéktárgyak hitelesitését. A mértékügyi hivatal (Kinizsi-utca 2.) február 13-án, kedden megkezdi a mértéktárgyak hitelesitését. Köteles hitelesittetni mértéktárgyait: a termelő, a kereskedő, a piaci árus, a gazdálkodó, a cséplős, az iparos és általában foglalkozásra való tekintet nélkül mindenki, aki mértéktárgyát olyan mérésre használja, mely anyagi haszonnal jár. Jelentkezniök kell hitelesitésre a mértéktárgyakat forgalombahozó személyeknek is. A mértéktárgyakat portól, rozsdától és egyéb piszoktól gondosan megtisztitva kell bemutatni a hitelesitésre. A rendelet ellen vétőket megbüntetik és mérőeszközeiket elkobozzák. Elsősorban az 1944-ben már esedékessé vált póthitelesitésre kerül sor a IV. és az V. kerületben, továbbá a III. kerületbeliek részére, akik annakidején a hitelesitést elmulasztották. A hitelesités további időrendi sorrendjét esetenkint közli a mértékügyi hivatal.

Kulcs-csomót találtak. A Mariánum előtt vasárnap délelőtt három Wertheim-lakatkulcsot találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti szerkesztőségünkben.

MENEKÜLT-OTTHONT rendezett be a Magyar Népi Szövetség Horea (volt Horthy-ut) 44 alatt. A menekülteket orvosok veszik kezelésbe, az egészségeseket pedig menetlevéllel és utiköltséggel látják el. A Magyar Népi Szövetség felkéri a város közönségét, hogy aki az utcán átutazó menekültet lát, azonnal vezesse a menekültotthonba. Ugyancsak ezuton kér mindenkit, hogy pénzzel, természetbeni adománnyal és személyi szolgálattal segitse munkájában a Magyar Népi Szövetséget. Vista és Szászfenes népe máris nagymennyiségü vajat, tejet, tojást és lisztet adott át a szombati táncmulatsag alkalmából a menekültek részére.

Köszönetnyilvánitás. Ezuton mondunk köszönetet mindazon rokonnak, jóbarátnak és ismerősnek, akik boldogult férjem és édesapánk temetésén, fájdalmunkban mély részvéttel osztoztak. Özv. Kósa Mihályné és gyermekei.

A tordai demokraták népgyülésén a román—magyar egyenjoguságot éltették

A román demokraták kidobták a teremből a magyar felszólalus ellen tüntető vasgárdistákat

TORDA, február 12. Vasárnap délelőtt az Országos Demokrata Arcvonalba tömörült pártok Tordán nagygyülést tartottak. A tordai demokratikus népgyülésen részt vettek Kolozsvárról a Kommunista Párt, a Szakszervezeti Tanács s a Magyar Népi Szövetség kiküldöttjei is. A népgyülés szónokai az Országos Demokrata Arcvonal kormányát követelték. Mikor a Magyar Népi Szövetség kiküldöttjének magyarnyelvü beszédére került sor, a népgyülésre befurakodott egyes fasiszta elemek megpróbálták elnémitani a magyar beszédet, mire a rendzavarókat a román demokraták kiüzték a teremből s utána lelkesen tüntettek a román-magyar egyenjoguság eszméje mellett s követelték, hogy a szónok magyarul folytassa megkezdett beszédét.

Lelkes éljenzést váltott ki Cioclu Joan kolozsvári rendőrfőnök felszólalása. Személyében a népgyülés a demokratikus néprendőrség intézményét, valamint a Kommunista Párt kolozsvári kiküldöttjét ünnepelte. Lengyel Sámuel a Kolozsvári Szakszervezeti Tanács nevében románul, Fodor Pataky Ádám pedig a Magyar Népi Szövetség kolozsvári tagozata nevében magyarul fejezte ki az északerdélyi demokraták szolidaritását az Országos Demokrata Arcvonal kormányrajutásáért folytatott közös harc érdekében.

Felszólalt a népgyülésen a Tudor Vladimirescu-hadosztály egyik szabadságon lévő [illegible] is és lenyügöző tudással [illegible] a Szovjetunió hatalmas [illegible]-erejét, mely nemcsak a fasizmus végső leveréséhez ad óriási támogatást a szabadságszerető népeknek, hanem békésen együtt munkálkodó népeinek példájával a népek közötti megbékélés és egyenlőség kivivására is felbecsülhetetlen segitséget jelent.

Kolozsvár munkássága hét nagygyülésen fogadta meg az Országos Szakszervezeti Kongresszus határozatainak megvalósitását

A magánalkalmazottak utcát kivánnak elnevezni Szabó Dezsőről

KOLOZSVÁR, február 12. A kongresszuson vállalt kötelezettségüknek eleget téve, a kolozsvári munkásság kiküldöttei ujabb gyülléssorozatokon számoltak be a kongresszus határozatairól és eredményeiről. Vasárnap nem kevesebb, mint hét szakszervezeti tömeggyülés hallgatta meg a kiküldöttek jelentéseit Kolozsvár különböző részein.

A textilmunkások gyülésén Rácz István ismertette a Szakmai Szövetség kongresszusának eredményeit, Guzman Erzsébet a női problémakról számolt be, Veress Pál pedig a Szakmai Szövetségek együttes kongresszusáról szólva tartott nagy beszédet.

— Azok a munkások, akik csak nemrégiben léptek be szervezeteinkbe, nem értékelhetik kellőképpen azt az egységet, amelyet végre sikerült megteremtenünk — kezdte beszédét Veress Pál, majd rámutatott a két munkáspárt, a szociáldemokrata és a kommunista párt egységfrontjának nagy jelentőségére, aztán rátért arra, hogy az egység ma már nemcsak belpolitikai, hanem román—magyar viszonylatban is teljes. Ez az egység olyan nagy kincse a munkásságnak, amelyhez sokkal inkább ragaszkodik, semhogy megbontását valaha is megengedné.

— Minket nemzetárulóknak állitottak be azok a fasiszták — mondotta Veress Pál — akik Bukarestben és Budapesten egyaránt valóban hazaárulók voltak, amikor a két népet és a két országot a németeknek eladták. A munkásság valóban nemzetközi. Ez a nemzetköziség azonban a nemzetek közötti békét, egymás anyanyelve és kulturája iránt tanusitott tiszteletet és megértést jelenti. Mi parasztok unokái és munkások gyermekei vagyunk s ragaszkodunk ahhoz a nyelvhez és ahhoz a kulturához, amelyet őseinktől örököltünk, ez az érzésünk azonban soha sem jelentett és soha nem is fog mások iránti gyülöletet jelenteni.

Ezután a termelés fokozásának szükségességéről, az agrárkérdésről és a román—magyar barátság szükségességéről szólott, majd rátért az elhurcoltak és máig is internáló táborokban sinylődők kiszabaditásának kérdésére és megállapitotta, hogy azok, akik ártatlanul kerültek ezekbe a táborokba, ki fognak szabadulni, ha Románia kormányzását ODA-kormány veszi át. Egyben rámutatott arra is, hogy ezeket az ártatlan munkástestvéreket azok a soviniszta Maniu-gárdista elemek juttatták a táborokba, akik azzal vádolták meg Kolozsvár munkásságát, hogy közöttük partizánelemek vannak. Természetesen bebizonyosodott, hogy ez nem egyéb hazugságnál.

A Vörös Hadsereg győzelméért

Beszéde további részeiben arról szólott Veress Pál, hogy azzal a szabadsággal, amely a munkásság kezébe jutott, élni kell tudni. A munkásság követelje ki részét a müveltség és a kultura vivmányaiból. Követelje ki a kultur- és ismeretterjesztő előadások tartását, mert a müvelődés semcsak joga a munkásságnak, hanem kötelessége is.

A nyomdászok szakszervezetének közgyülésén Flacherné Kahára Mária és Lakatos István adott beszámolót a kongresszusról.

Lakatos István beszédében kitért az északerdélyi munkásság és a romániai magyarság minden problémájára, majd bejelentette, hogy az országos határozathoz igazodva, Északerdélyben is egyesült a nyomdászok, könyvkötők és dobozgyári munkások szakszervezete „Grafikai Munkások Szakszervezete" néven. Ezután rámutatott a politikai tisztogató munka szükségességére és bejelentette, hogy a nyomdászoknál is megalakult a tisztogató bizottság, amely a közeljövőben megkezdi munkáját.

A megyei tisztviselők szakszervezetének gyülésén Solomon Sabin, Guzmann Erzsébet és Jordáky Lajos, a fodrászmunkásoknál Orbán Zsuzsa és Kelemen szakszervezeti titkár, az épitőiparosoknál Jordáky Lajos és Egyed Gyula, a közalkalmazottak szakszervezetének közgyülésén pedig Cora Gheorghe, Dombi István, Veress Pál és Jordáky Lajos tartott beszámolót.

A közalkalmazottak közgyülése két határozati javaslatot fogadott el. Az egyik a Vörös Hadsereg harcának megsegitését mondotta ki, a másik határozat kimondotta, hogy a közalkalmazottak szakszervezete felháborodással értesült Szabó Dezső meggyilkolásáról és kéri, hogy Kolozsvár a nagy magyar iróról, aki demokratikus és németellenes magatartása miatt halt meg, utcát nevezzen el. A szakszervezet a maga részéről a Deák Ferenc- vagy a Farkas-utcát javasolja.

A közalkalmazottak szakszervezete egyébként épugy, mint a többi szakszervezetek, a legnagyobb lelkesedéssel tette magáévá a kongresszus határozatait.

Szigoruan megbüntették a szeszrendelet ellen vétő vendéglősöket

KOLOZSVÁR, február 12. A kolozsvári rendőrbiróság a szeszrendelet megszegése miatt hét vendéglőtulajdonos ellen hozott példás itéletet.

Szász Sándort, a Newyork kávéház bérlőjét 1500 pengő pénzbüntetésre és italkészletének elkobozására itélte szeszesitalok kiszolgáltatása miatt. Árkossy Árpádné, Király-utca 27. sz. alatti vendéglőst 40 napi közmunkára átváltoztatható 1000 pengő főbüntetéssel és a helyiségében talált 32 liter bor, pálinka és rum elkobozásával büntették. Eger Jenőt, a „Hargita" falatozó vezetőjét 500 pengő pénzbüntetéssel sujtották. Elkobozták a falatozóban talált három liter pálinkát és három és fél liter bort. Ugyancsak 500 pengő pénzbüntetést kapott Simon Mihály Kossuth Lajos-utca 35. sz. alatti vendéglős, mert pálinkát árusitott. Câmpean Elisabeta Mócok-utja 6. sz. alatti vendéglőst 30 napi közmunkára átváltoztatható 500 pengő pénzbüntetéssel sujtották és 100 liter bor, valamint 25 liter pálinka beszolgáltatására kötelezték. Kovács Imre vendéglőst, aki egy sörösüvegből pálinkát mért ki, 10 napi közmunkára átváltoztatható 100 pengő pénzbirságra itélték. Végül Ács Sándornét, akinél 5 és félliter gabonapálinkát és másfélliter bort találtak, husznapi közmunkára átváltoztatható 200 pengő pénzbirsággal sujtották. A talált italmennyiséget itt is elkobozták.

MÁRCIUS 15-IG KELL BEMUTATNI A LAKBÉRLETI SZERZŐDÉSEKET. A pénzügyigazgatóság felhivja az érdekeltek figyelmét, hogy a lakbérleti szerződések bemutatásának határidejét 1945 március hó 15-ig meghosszabbitotta.

Helyreigazitás. A Gépihurkolók és Fehérnemükészitők Szakosztálya a megbeszélést szerdán délután 3 órakor tartja az Ipartestület helyiségében.

A Férfi és Női kalapkészitő Iparosok 14-én, szerdán d. u. 3-kor gyülést tartanak az Ipartestület termében. Mivel fontos dolgok kerülnek letárgyalásra, kérik a tagok pontos megjelenését. — A vezetőség.

NYILATKOZAT. Bordi József, a Belga-Română szövőgyár munkása beismerem, hogy munkásellenes magatartást tanusitottam, amikor az üzemi bizottság megkerülésével, az igazgatósággal közvetlen tárgyalást folytattam saját érdekemben. Belátván, hogy e cselekedetem lehetőséget ad az igazgatóságnak a munkásegység megbontására, megbánást érzek s igérem, hogy a jövőben a munkásegység érdekeit szem előtt tartva cselekszem és az üzemi bizottság határozatait elismerem.

Vas, ócskavas s e szakmába vágó érdekeltek jelenjenek meg kedden, f. hó 13-án d. u. 3 órakor a Kereskedők Egyesületének helyiségében (Ker. és Iparkamara). 3390

Tegyünk postaládát a kapura! A kolozsvári postaigazgatóság a levelek kézbesitésének megkönnyitésével kapcsolatosan az alábbi tájékoztatót adta ki: Tekintettel arra, hogy a házak kapuit a lakosság zárva szokta tartani, a postai küldemények kikézbesitése igen nehézkessé vált. Gyakran megtörténik, hogy a kézbesitő többször is kénytelen elmenni a megadott cimre, amig végre otthon talál valakit és be tud jutni. Éppen ezért a kolozsvári postaigazgatóság felkéri a lakosságot, hogy helyezzen el postaládát háza kapuján. A postai kézbesitő ezentul ide helyezi el a leveleket s azokat a cimzett ilyenformán késés nélkül megkaphatja.

„Az Országos Demokrata Arcvonal nem jelent kisebbségi sorsot senki részére!"

— mondotta Vescan Teofil dr. a Központi Tanácsadó Testületben

Kolozsvár, február 12. Az országos Demokrata Arcvonal ma megnyilt északerdélyi tanácskozásával kapcsolatosan különös figyelmet érdemel a kolozsvári Központi Tanácsadó Testület február 7-én lezajlott ülésének jegyzőkönyve, melynek az északerdélyi tanácskozás összehivására vonatkozó részét most hozta nyilvánosságra az elnökség.

A közlésre adott jegyzőkönyvi kivonat a következő:

A Timofi Gheorghe elnöklete alatt álló ülésen ujabb Vescan Teofil dr. emelkedik szólásra.

— Tisztelt hallgatóság! — kezdi beszédét. — Az Országos Demokrata Arcvonal helyzete sok tekintetben nemzetközi vonatkozásu. A szakszervezetek bukaresti nagygyülésén megjelent kiküldöttek mindnyájan tudomást szereztek arról, hogy a szövetségesek határozott ellenszenvvel viseltettek a mostani román kormány egyes elemei és a reakció vezérei ellen. Eredményt csak akkor fogunk elérni, ha olyan kormány lesz, mely birja a szövetségesek bizalmát. A szövetséges hatalmak bizalmának megnyerésére ODA-kormány szükséges!

Ennek tudatában az Országos Demokrata Arcvonal központi tanácsa megvizsgálta a kormányzási alapokmány pontjait és megszövegezte mindazt, amit a kormány átvétele esetén rögtön megvalósitani akar. Ebben a kormányzási programban, melyet a tisztelt hallgatóság minden tagja átolvasott, az ODA kihangsulyozza Északerdély bekapcsolását az állam vérkeringésébe. Ennek óriási jelentősége van. Nincs országunkban egyetlen politikai párt, mely biztositékot tudna adni Északerdély bekapcsolódására vonatkozólag. Ha azonban a kormányzási alapokmányt magyar szempontból vizsgáljuk, ez az egyetlen pont, amely talán megnemértésre talál. Viszont a fegyverszüneti egyezmény nagyon világosan beszél Erdély sorsáról.

— Ebben az óriási horderejü kérdésben mindnyájan egyöntetü demokratikus álláspontot kell elfogadjunk.

— Mi a demokratikus arcvonal? Ez mult reakciós Romániájának a teljes tagadása! Semmi közünk nincs és nem is kész a mult Romániájához. Az ODA nem jelent kisebbségi sorsot senki részére. E fogalom: „kisebbség" — számunkra nem létezik! Fel kell hivjam a figyelmüket arra a nagy történelmi fordulóra, melyet Románia életében az ODA már megalakulásakor jelentett. 1944 augusztus 23-a után — a nagy államcsiny után, melyben az ODA pártjainak oroszlánrész jutott — az ODA tüntetésekben, szónoklatokban és a sajtó utján követelte, hogy a romaniai magyarságot, mely az akkor hivatalosan még ellenséges Magyarország nemzetéhez tartozván, az elfogult uszitás célpontja lett s általában a magyar nép tömegeit, melyek nem osztják, nem segitették a fasizmust, ne kezeljék ellenségekként. Először fordult elő a történelemben, hogy egy országgal hadiállapotban lévő nemzet fiaival nem bántak ugy, mint ellenséggel! És ezt az ODA akkor csinálta, amikor álhazafias rétegek hazaárulóknak nyilvánitották, akkor, amikor a világtörténelem folyamán soha és sehol nem lehetett az ellenséges nép fiai érdekében egy szót irni vagy mondani. Még a kulturnépek mintaképében, Franciaországban sem volt szabad a „boche"-okat védeni! (Taps és általános helyeslés.)

— Mindez azért történhetett meg, mert az ODA soraiban és vezetői között azok az elvtársaink vannak, akik Brassóban, Jasiban, Temesvárt és mindenütt felszólaltak és a sovinizmus, a reakció hangját tulharsogva kiáltották: „Uraim, nem szabad a magyar nép ellen harcolni, hanem csak fasiszta vezetői ellen!" (Ugy van! Ugy van!)

— Minden szempontból megvan tehát a biztositék arra, hogy az Országos Demokrata Arcvonalban vezetőszerepet játszó emberek megtudják és meg akarják valósitani az összes népek demokráciáját.

„Elérkezett az ideje annak, hogy az összes északerdélyiek egységes álláspontra jussanak!"

— Egy másik fontos pontja a kormányzási programnak a földreform. Nincs különösebb akadálya a földreform végrehajtásának, csak a reakció ellenállását kell leküzdenünk. Itt Északerdélyben nem várhatunk arra, hogy ezt majd a kormány fogja elintézni. Mi kell ezt megtegyük, a földreform kérdése nem tür halasztást. Sőt, nekünk itt Északerdélyben példát kell mutatnunk az egész országnak. Tavaszig ez befejezett tény kell legyen, még pedig ugy, hogy a régi román földreform nemzetiségi hibáit is jóvá tegyük.

— A következő fontos pontja az ODAkormányprogramjának az összes hadifoglyok hazahozatala. Szintén olyan pont, melyre egyetlen más párt sem tehet igéreteket.

— Fontos az a pont is, mely a szövetséges nemzetekkel kötendő gazdasági szerződésről szól, nemkülönben az a nem kisebb jelentőségü pont is, mely a legyőzött Romániának a szövetséges nemzetek sorába való felvételét célozza „együtt harcoló" minőségben.

— Földmüvesnek, értelmiséginek és gyárosnak is egyaránt meg kell értenie, hogy az Országos Demokrata Arcvonalra alapitott kormány egyedüli biztositéka az ország jövőjének. S ennek a jövőnek semmi más akadálya nincs, csak a belső reakció, melyet le fogunk törni.

„Az ODA kormányzási programja Északerdélyre vonatkozólag nem beszél lecsatlakozásról, hanem bekapcsolódásról."

— Tekintettel arra, hogy a kormányprogrammal és Északerdély különleges problémáival kapcsolatban elérkezett az ideje annak, hogy az összes északerdélyiek egységes álláspontra jussanak, február 12-ére északerdélyi ODA-konferenciát hivtunk egybe minden fontos politikai alakulat és tényező részvételével. (Általános helyeslés.)

Dán István felvilágositást kért Északerdély helyzetére vonatkozólag, hogy prejudikálás (a hivatott tényezők döntését megelőző döntés) ne történjék.

Lakatos István a földkérdéssel kapcsolatban kéri, hogy az 1923-ban elkövetett igazságtalanságokat most korrigálják.

Chitta Iulian dr. megjegyzi, hogy mig a Regátban még vannak felosztásra váró százezerholdas birtokok, Erdélyben ilyesmi nem létezik. Figyelmeztet arra, hogy a földmüveseknek nemcsak földre, hanem szerszámra is szükségük van. 1940-től 1944-ig a nagybirtokosok visszakaparintották maguknak földjeiket Északerdélyben, a mi álláspontunk azonban félreérthetetlen: a föld azé, aki azt megmüveli.

Csákányovszky Károly, a Magyar Népi Szövetség képviselője, Vescan Teofil dr. beszédéhez szól hozzá. Leszögezi, hogy a fölvetett kérdésekkel kapcsolatban a magyar demokrácia is kötelezettségeket vállal. A Magyar Népi Szövetség a fegyverszüneti feltételek alapján áll és ezen az alapon készitette el mükédésének programját.

— A fegyverszünetből reánk háramló kötelezettségeket — mondotta a szónok — az első pillanattól kezdve vállaltuk, amikor közeledést kerestünk a román demokratikus erőkhöz és szövetkeztünk is velük. Hirdetjük és akarjuk a két nép őszinte megbékélését, de ez csak ugy lesz lehetséges, ha a magyar nép a román, a román nép a magyar demokráciába helyezheti bizalmát. (Közbekiáltás: Ugy van!)

E felszólalások után ujra Vescan Teofil dr. emelkedik szólásra:

— Tekintettel arra, hogy a beszédek kapcsán bizonyos vélemények hangzottak el, melyek bizonyos félreértésekre alapulnak, ujabb félreértések és a már meglevők elkerülése végett a következő nyilatkozatot kell tennem: Az általam ismertetett kérdések és a kérdések megoldására előterjesztett javaslatok nem az én személyes nézeteim, hanem hivatalos beszámolók pártom, a Kommunisták Romániai Pártja és az ODA-központ nevében. Értsük meg, hogy az ODA kormányzási programja Északerdélyre vonatkozólag nem beszél lecsatlakozásról, hanem bekapcsolódásról. A program a következőket mondja ki: „Demokrata és testvéri politika megteremtése az országunkban velünk együtt élő nemzetekkel, mely politika azután biztositja számunkra Északerdély bekapcsolódását, melyet az ország többi részétől az eddigi augusztus 23-ika óta egymást követő kormányok reakciós, fasiszta elemeinek sovén politikája választott el". Ez tehát nem prejudikálás, hanem a fegyverszüneti egyezmény következménye. A szovjet—román fegyverszüneti szerződésnek a román közigazgatás bevezetésére vonatkozó tizenhetedik pontja nem semmisiti meg a tizenkilencedik pontban meghatározott utólagos békeszerződési jóváhagyást, amely Északerdély sorsát csak akkor fogja véglegesiteni, ha Románia valóban demokratizálódott. Ez föltétlenül meg kell hogy nyugtassa a magyar tömegeket és kell hogy serkentse a román tömegeket.

— Egyezzünk meg, hogy ezt a kérdést nem fogjuk többé tárgyalni, mert ennek a sok-sok tárgyalásnak végeredményben a Román Demokrata Szövetséggel való vitatkozás volt az alapja, de ez a vitatkozás ma már értelmetlen és meddő.

— Egyfajta politikai prejudikálás azonban lehetséges: Az Országos Demokrata Arcvonal kell kormányozzon! De ennek a politikai prejudikációnak is az alapját a fegyverszüneti egyezmény képezi.

Jakab Sándor, a kommunista párt képviselője a következő szónok.

— Mi harcolni fogunk — jelenti ki — és mozgositani fogunk minden demokratikus erőt, hogy a Nemzeti Parasztpárt áttelepitési és egyéb soviniszta terveit meghiusitsuk. A földosztás kérdésében tudommal máris konkrét munka indult meg. A vármegyénél bizottságot jelöltek ki a gyakorlati megvalósitás tervezetének elkészitésére. Ezt a bizottságot ki kellene egészíteni a Frontul Plugarilor és a Magyar Népi Szövetség egy-egy kiküldöttjével, de vegyenek részt a földreform munkálatainál egyszerü munkások is, akik nem néznek sem magyar, sem román szempontot és garanciát nyujtanak arra, hogy a földosztás valóban a parasztság érdekében, a föld munkásai javára történik.

Veress Pál leszögezi, hogy Északerdélyben nyersanyag- és tőkehiány fenyeget. Nincs vas, nincs kőszén. A magyarság tényleg irtózik attól a gondolattól, hogy a mai Romániához csatolják, de egy valóban demokratikus Romániában kész együtthaladni a román néppel. Minden józan ember tudja, milyen nehézségeink vannak a gazdasági élet terén s mig a politikai kérdéseket ugyahogy megoldhatjuk vagy halogathatjuk, gazdaságilag megáll az élet. Ezért kell megszivlelnünk azokat az uj életlehetőségeket, melyek egy ODA-kormány esetén előttünk megnyilnak.

A földkérdéssel kapcsolatban a szónok megjegyzi, hogy egymagában a földosztás a földmüvesség kérdéseit nem oldja meg, ha nem végzünk egyidejüleg iparositási munkát is. Ki kell dolgozni Erdély iparositásának tervét, fel kell tárni a Székelyföld nyersanyagait is. A demokrácia győzelmének záloga a munkásságnak és a parasztságnak — ennek a két nagy néptömegnek — az egysége.

Bojan Pavel, a Frontul Plugarilor képviselője, üdvözli és részletesen ismerteti az ODA földreform-programját s leszögezi, hogy a román elvtársak a Magyar Népi Szövetséggel karöltve akarnak részt venni a földkérdés megoldásában.

Bugnariu Tudor javaslatára a gyülés lezárja a politikai beszámoló vitáját.

Pásztai Géza dr. a Szociáldemokrata Párt nevében elvi jelentőségü kijelentést tesz. Leszögezi, hogy az északerdélyi kérdésben nincsen semmiféle ellentét a kommunista és szociáldemokrata felfogás között, mert a Szociáldemokrata Párt is a félreérthetetlen fegyverszüneti szerződés alapján áll. A Szociáldemokrata Párt elitél minden olyan hangot, mely el akarja hitetni, hogy ide visszajöhetne a régi magyar közigazgatás. De a mostani román közigazgatás sem jöhet ide. Ide csak olyan közigazgatás jöhet, mely százszázalékban demokratikus.

— Tehát addig — mondotta a szónok — mig Bukarestben ODA-kormány nincs, mi román közigazgatást nem türünk és kérjük a román demokrata vezetőket, lépjenek fel a jövendőmondók ellen, akik minden héten pontosan meghatározott napra és órára jósolják a román közigazgatás bevonulását. Lépjenek fel ellenük, mint olyanok ellen, akik a két nép megbékélésének, a demokratikus épitésnek a folyamatát gátolják!

„A döntő tényező a demokrácia!"

Bruder Ferenc szociáldemokrata képviselő hozzászólásában gyakorlati demokráciát helyez előtérbe s azt a felfogást fejezi ki, hogy a hivatalokban és intézményekben a román és magyar lakosság százalékának megfelelően legyen képviselve. Elteli a hamarosan eljövendő ODA-kormányt, amely világos, hogy a mi kormányunk lesz. Az északerdélyi tanácskozás politikai előadójául Vescan Teofil dr.-t ajánlja.

Vescan Teofil dr. következik ujra szólásra:

— Egy pár dolgot ugylátszik nem mindenki értelmez helyesen. Nem csatlakozásról van szó, hanem a közigazgatás kérdésének megoldásáról. Elég baj az, hogy a Román Demokrata Szövetség elmérgesitette ezt a kérdést. Ennek ellenére az Országos De-

mokrata Arcvonal Kolozsvárt és vidékén van már olyan erős, hogy helyesen ítélje meg az északerdélyi problémát. Fölösleges tovább foglalkozni ezzel a kérdéssel, mert ez azt jelentené, hogy a Román Demokrata Szövetség elérte célját és az ő befolyása alá kerültünk azáltal, hogy mind ezen a kérdésen rágódunk. Még egyszer leszögezem, hogy nem csatlakozásról van szó, hanem közigazgatási bekapcsolódásról.

— Ami pedig a százalékos arányban való elrendezéseket illeti, a nyelvhasználat kérdését ebben a szellemben döntöttük el. Azonban nem lehet a problémának amolyan „numerus valachicus" formát adni. Nem lehet mindenütt szigoruan csakis a nemzetiség elvén állani. A döntő tényező a demokrácia. Ahol szükséges, ott lemondunk a nemzetiségi elvről és demokratikus embert állitunk oda, tekintet nélkül nemzetiségére. Ha a jogügyi bizottság javaslatait, melyeket a közgyülés elfogadott, alkalmazzuk, akkor a kérdés méltányos megoldást nyer. Valószinü, hogy a gyakorlatban nem igen kerül náiunk sor a nemzetiségi elv háttérbeszoritására. Egészen bizonyos vagyok afelől, hogy például a székelyföldi falvakban és városokban magyar embereket választottak meg a közigazgatás vezetésére.

Bugnariu Tudor, Bruder Ferenc, Jordáky Lajos, Boariu Teodor, Pásztai Géza dr., Farkas Árpád dr., Jakab Sándor, Timoti Gheorghe, Pocol Victor dr. és mások hozzászólásai után a közgyülés tudomásulveszi az elnöki bizottság politikai referátumát és bizottságokat nevez ki az északerdélyi ODA-konferencia kérdéseinek megoldására.

A továbbiakban az EMGE kérdéséről, a tisztogató-bizottságok munkájáról és a kataszteri hivatalnak a földoszlás szempontjából nélkülözhetetlen voltáról volt szó.

Jordáky Lajos a választási rendelet megjelenésének késése dolgában interpellál. Ebben az ügyben Bors József dr. ad felvilágositást.

Az elnök az ülést bezárja.

Hirek a székely fővárosból

MAROSVÁSÁRHELY, február 9. A Marosvásárhely—Székelykocsárd között rendszeresen közlekedő vonatnak ezentul Kolozsvár felé csatlakozása lesz a motoros vonatra. A napokban Kolozsvárról vasuti bizottság érkezett és megszervezte a nagyállomás épületében a jegypénztárt. Ilymódon a Marosvásárhelyről induló utasok egy órával a vonat indulása előtt már jegyet vásárolhatnak. A bizottság vezetője kijelentette, hogy néhány napon belül megindul a rendszeres vasuti forgalom Marosvásárhely és Brassó között is. Marosvásárhelyről minden nap vegyes vonat indul reggel 7 órakor a keskenyvágányu vonalon Vármezőre is, ahová 13 óra tájban érkezik. Vármezőről 14 órakor indul az ellenvonat és Marosvásárhelyre érkezik este 5 óra 30 perckor.

Mint a Szabad Szó közli, az igazságszolgáltatás elé kerül két, a munkásság soraiba befészkelődött panamista. Letartóztatták Rajchona Jánost, a Breckner-féle szappangyárba kinevezett gondnokot és Dusek Istvánt, a gyár szappanfőző mesterét. Nevezettek a Szaktanács által megállapitott órabérnél jóval magasabbat, 7.50 pengőt állapitottak meg maguknak. Ezenkivül illetéktelenül 750 pengő karácsonyi segélyt és 500 pengő ujévi segélyt is felvettek. Müködésük alatt mázsás tételek tüntek el a gyár szappankészletéből Szászrégen, Erdőszentgyörgy, sőt Délerdély irányában. A munkásság kiirtja soraiból a parazitákat, akik csalárd uton egyéni gazdagodásra törtek.

A napokban elhunyt 60 éves korában Gyulai Zsigmond, a marosvásárhelyi ujságiró társadalom egyik régi, érdemes harcosa. Évekig volt a Reggeli Ujság és a Székelyföld szerkesztője. A fasiszta rendszer kiütötte kezéből a tollat. A felszabaditás már sulyos betegség közben érte.

Hol vannak a magyar irók?

A bukaresti lapokban, külföldi értesüléseik alapján, mostanában történik a megmaradt francia irók számbavétele. Most tudja meg a közvélemény, hogy ki mint reagált a hazáját irtózatosan megrázó földrengésre, ki maradt helyén, kinek sikerült idejekorán Algerba vagy éppen a Tengerentúlra szöknie, s hogy kiből váltottak ki a szövetségesek kezdeti kudarcai végzetes pálfordulást?

A magyar irókról, akárcsak szeretteinkről, eddig semmit sem tudhattunk. Most azonban, hogy a hazavergődők kezdik hozogatni róluk a híreket, elérkezett az ideje, hogy egy kis lustrát tartsunk.

A magyar irók egyáltalán nem vállaltak közösséget azzal a kormányzattal, mely az országot oktalan háborúba sodorta. Lettek légyen bármilyen világnézetet vallók, a szovjet birodalom ellen egyetlen valamirevaló írónk se mártotta tintába a tollát. A márciusi német megszállás idején a legtöbben hanyat-homlok követték volna francia kartársaik példáját, s valami szomszédos baráti országba, vagy egyenesen a világ végére menekültek volna — de hól volt az a baráti ország, mely magyar emigránsokat nem szolgáltatott volna ki? Magyarországra akkoriban köröskörül ellenséges indulatu, ugrásrakész hatalmak vigyáztak. Az irók tehát — tehettek volna mást? — elbujdostak, vagy akiket nem fenyegetett közvetlen veszedelem, a maguk módján igyekeztek menteni a menthetőt, esetleg gyötrő tépelődésben lapultak. Annyi bizonyos, hogy ettől kezdve nem volt könnyebb dolga egy-egy baloldallal elkötelezett magyar írónak, mint mondjuk a délfrancia partok bozótjában tépelődő francia kollégáinak.

Aztán „a vész kitört... irtózatos keze emberfejekkel lapdázott az égre". Az írók előtt megelevenedtek Vörösmarty őrült látomásai. Az ország szemük láttára hullt darabokra — s ez még azokat is a végromlás tragikus érzetével szállta meg, akik következetesen a szovjet győzelemtől várták a megváltást és felszabadulást. Hogy kit milyen pincében, kalibában, vagy erdőben ért a változás, az erdélyiek kivételével, egyelőre nem tudhatjuk. Az azonban — hogy mindjárt közelségünkben kezdjem — köztudomásu, hogy az erdélyi irodalom vezéralakja, Tamási Áron, az októberi napok idegőrlő, eszeveszett zürzavarában, a személytelen elkallódás veszedelme elől menekülve, október 9-ének reggelén, egy autóbusszal, mely a Király-utca 14. számu ház kapujából indult, Heszke Béla társaságában, Pest irányában, elhagyta Erdély fővárosát. A napokban, Debrecenen át érkezett pesti hír szerint, szerencsésen átvészelte a budapesti rém-napokat.

Ugyane hírforrásból tudtuk meg, hogy Veres Péter, az apostolian bölcs paraszt-író, sok nyilas-megaláztatás, büntetőtáborokban való sínylődés és bujdosás után, épen és egészségesen bukkant fel Budapesten. Zilahy Lajos, aki az eseményeket a mult év márciusában, a kolozsvári szinházi ankét napjaiban, a Belvárosi Kávéházban kisérteties pontossággal megjósolta, szintén ép bőrrel került ki a lavinából, sőt, a felszabadulás első napjaiban Szabadság címen ő inditotta meg Budapest első napilapját. Kovács Imre Pesten van, a Szabadság főmunkatársa. Ugyanitt hallatja szavát Darvas József és Kállai Gyula. Márai Sándor Pesten van. Révay József, a Tükör volt főszerkesztője, a szépíróként is jólismert „Revius" ezredes, Debrecenbe került, s most ő az ideiglenes nemzeti kormány sajtófőnöke. Szabó Zoltán ugyancsak Debrecenben kapcsolódott be az új kormány kulturális munkájába.

Illyés Gyula, hasonlóképpen debreceni hír szerint, Budapesten tartózkodik. Benedek Marcell, tán minden író közül leghamarabb érte meg a változást: Kisbaconban, még szeptember folyamán. Most is ott van, édesapja házában él s egy regényen dolgozik. Hasonlóan korán szippanthatott az új világ levegőjéből Tompa László. Már októberben tudtuk róla, hogy éppen ő volt a Vörös Hadsereget fogadó székelyudvarhelyi küldöttség szónoka. Molter Károly Marosvásárhelyen maradt, s mint a szovjet-magyar társaság irányitója, a Szabadegyetem szervezője, hamarosan bekapcsolódott a „székely főváros" egyre pezsdülőbb kulturális életébe. A brassói Szemlér Ferenc a Népi Egység cimű nagy délerdélyi napilap egyik szerkesztője lett. Kacsó Sándor — érthetetlen és igazságtalan eljárás következtében — idestova hat hónapja senyved a tirguzsiui internálótáborban. Szentimrei Jenő, aki kénytelen volt akarva, nem-akarva a kivonuló honvédekkel tartani, azóta szerencsésen lemaradt Mátyásföldön s ott várja meg a hazatérésre alkalmasabb időt. Gaál Gáborról, a Korunk harcos szerkesztőjéről, még mindig nem tudunk semmit: mint katona sodródott valahová nyugat felé. Kós Károly főleg az EMGE ujjászervezésére fordítja fáradhatatlan energiáját; ez újabb varjunemzetséges idők még nem váltottak ki belőle szépírói megnyilatkozást. Meszszeföldön híres sztánai Varjuvárát a környékbeliek irtózatosan megdulták, berendezését, múzeális értékeit széthordták, elpusztitották.

Bartalis János, mint az Egyetemi Könyvtár bizalmija, szintén belekapcsolódott az uj világ mozgalmi életébe. Kovács László Kolozsvárt van; elefántcsonttoronyszerüen magas lakásának magányában Shakespearetől, Goethétől, Dosztojevszkijtől kér a nagy időkre tanácsot és kadenciát. Berde Mária, változatlan energiával dolgozik a Hajnal Emberei cimü nagy erdélyi történelmi regény befejező részein. Nagy István, az idők követelményeinek megfelelően, eddigi magatartásához következetesen, minden erejével belefeküdt a mozgalmi élet szervezésébe; „muzsái" azonban e nagy szellemi csata zajában, egyelőre hallgatnak. Jancsó Elemér a kolozsvári magyar egyetem magyar irodalomtörténeti, Jordáky Lajos a közgazdaságtan katedráját kapta meg. Szabédi László szintén hátatforditott a Veér Annáknak és Kelen Pétereknek: a Józsa Béla-Athenaeumban lektorkodik, azonkivül a hóstáti polgári iskolában vállalt franciatanitást; de még más intézmények is gyakran látják apácaicserejánosi arcélét. Kiss Jenő az EMKE ujjászervezésének munkájába kapcsolódott bele. Bözödi György a 48-as Ereklyemuzeum anyagát rendezi a közelesen megnyiló kiállitáshoz.

Asztalos István, mint magyar katona, ismeretlen sorsra jutott a székelyföldi határharcok idején; azonban bízunk benne, hogy előbb-utóbb hírt ad magáról. Horváth István, a négy esztendeje számontartott parasztköltő, elemében érzi magát: végre kimondhatja minden ősi panaszát. Hegyi Endre az Ipariskolában tanárkodik. A fiatalabb nemzedékből Derzsi Sándor, Létay Lajos, Jánosházy György és Ficzay Dénes tartózkodik a városban; ki-ki keresi azt a helyet és azt a munkakört, melyben legcélszerübben veheti ki részét az uj világ épitéséből.

Jékely Zoltán

A klinika sebesült szovjetkatonái között

Korareggel van, még szürke az ég, dolgozó emberek kezdik benépesiteni az utcákat, sietnek munkahelyeikre és észre sem veszik talán azt a kis szánkót, amelyiken a klinikán fekvő orosz sebesült katonáknak viszszük a Népvédelmi Egyesület szeretetcsomagjait.

A klinikán éppen reggeli osztás van, ápoló nővérek viszik szobárólszobára kis tolóasztalkán az ennivalót, s érdeklődésünkre szivesen mutatják meg, melyik kórteremben feküsznek a sebesült katonák.

Halkan kopogtatunk az ajtón és a terembe lépve oroszul köszöntjük a szenvedésektől elgyötört, sápadt sebesülteket, akik sokszáz vagy ezer kilométerre, távol hazájuktól és szeretteiktől a fasizmus ellen vivott harcban kapták sebeiket.

Mikor megtudják, hogy mi a Népvédelmi Egyesület kiküldöttei vagyunk, meleg szeretettől ragyogó, könnyben uszó szemmel mint kedves hozzátartozót köszöntenek.

Könyvet, ujságot, gyümölcsöt, cigarettát osztottunk szét és értésükre adtuk, hogy ez nem adomány, csak egy csekély jele annak a szeretetmegnyilvánulásnak, amellyel enyhiteni akarjuk fájdalmukat. Gyerekes mohósággal kapták az ujság után és kérdésünkre, hogy mire van szükségük, meghatva a legnagyobb szerénységgel kértek arra, ha nem is hozunk semmit, csak mennél gyakrabban látogassuk őket, mert kimondhatatlan öröm számukra az a tudat, hogy itt az idegenben van, aki szeretettel gondol rájuk.

Még egyet kértek nagyon: koncertet. Meg is igértük, hogy e hó 23-án, a Vörös Hadsereg megalapitásának évfordulóján a Népvédelmi Egyesület hangversenyt rendez részükre. Mindenkinek volt egy-két kedves szava hozzánk, minden iránt érdeklődtek, de sajnos, a közeledő orvosi vizit miatt látogatásunkat be kellett fejezni.

Alig értünk vissza a Népvédelmi Egyesületbe, mikor egy katona két levelet hozott a Népvédelmi Egyesület részére. Mindkettőben a legnagyobb szeretettel köszönik látogatásunkat. „Nehéz kifejezést találni arra az érzésre" — írják — „amit belőlünk a maguk szeretetreméltó magatartása kiváltott. Sok-sok hálás köszönet érte a kolozsvári Népvédelmi Egyesületnek. Reméljük, rövidesen felépülve, visszamehetünk a frontra és kéz a kézben fogunk harcolni a fasizmus ellen. Mindent vissza fogunk fizetni a németeknek hamarosan. Igérjük, hogy rövidesen Berlinben leszünk."

Életüket és vérüket áldozzák a mi szebb és boldogabb jövőnkért, hálát, köszönetet nem várnak tőlünk, de igazi örömet éreznek szeretetünk legkisebb megnyilvánulásáért. Biztosak vagyunk benne, hogy minden látogatójukat ilyen örömmel fogadnák.

Az Ujságiró Szakszervezet tisztogató bizottságának közleménye

KOLOZSVÁR, február 12. A Kolozsvári Hivatásos Ujságirók Szakszervezetének Tisztogató Bizottsága folyó hó 15-én, csütörtökön délután 5 órakor megtartandó ülésére az alábbi kartársakat idézi meg:

Homonnay Hugó és Jagamas Ilona a Világosság, Muresan Floare a Tribuna Ardealului, Iordan Dumitru a Plugarii munkatársai.

A bizottság ezuton szólit fel mindenkit, akik fentnevezett kartársak ellen feljelentéssel vagy panasszal óhajtanak élni, hogy azokat legkésőbb a tárgyalás időpontjáig juttassák el a szakszervezet Jókai-utca 16. szám alatti hivatalos helyiségébe, vagy a város sajtóügyosztályához.

A Városi Szinház müsora:

Február 13-án kedden 4 ór[illegible] Meglorlás (A román együttes [illegible]ása)

Őszinte sorok magyar kartársainkhoz

Kaptuk s teljes egészében közöljük a zsidó demokrata diákság képviselőjének alábbi levelét a demokrata magyar diáksághoz. Reméljük, hogy a cikkben közölt felvilágositások eloszlatják a magyar ifjuság gondolkozásában meg ott kisértő antidemokratikus szellem utolsó maradványait is, és hozzájárulnak az egyetemi hallgatóság teljes nemzetiségi békéjéhez és összefogásához.

KOLOZSVÁR, február 9. A Magyar Demokrata Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Szövetségének folyó év január hó 30-án tartott közgyülésén két olyan felszólalás hangzott el, amelyre a megválasztott Elnöki Tanács három tagja, valamint a román és zsidó diáksággal való kapcsolatok felvételével megbizott háromtagu bizottság két tagja lemondással felelve nyilvánitotta ki azt, hogy nem ért egyet a felszólalókkal.

A gyülésen szóbakerült a fasiszta magatartásu egyetemi hallgatók purifikálásának kérdése. E ponthoz hozzászólva egy egyetemi hallgató szószerint a következőket mondotta: „Kik a felelősek azért, hogy a széles magyar tömegek elől a multban zárva volt az érvényesülés utja? A zsidó kapitalisták!" Majd kérte a gyülést, hogyha beleegyezik abba, hogy zsidó diák is legyen a purifikációs bizottságban, akkor magyar diák is jelen legyen a „zsidó kapitalisták" (sic!) kipurifikálásánál.

Egy elsőéves orvostanhallgatónő azt kérdezte, hogy honnan tudhatja, hogy a zsidó diákok velük szemben hogyan viselkedtek volna, majd mély meggyőződéssel kijelentette, hogy csupán azért nem a zsidó diákok dobták ki a magyar diákokat az egyetemről, mert erre történetesen nem volt módjuk.

Kérdjük az illető diákot, kit értett „zsidó kapitalisták" alatt, akik kipurifikálandók lennének a kolozsvári zsidó diákság körében?

Azokat talán, akik börtönökből és internálótáborokból, munkaszolgálatból és vallatótáborokból, a lengyel frontról és Ukrajnából, Dunántulról, vagy a hirhedt Bor-i halálbányákból, szökve a kinzások és kivégzések elől — kivétel nélkül mindannyian életük kockáztatásával — tértek vissza a szabad életbe? Sokan szöktek és kevesen érték el céljukat. Saját sirjukat ásva meg, sokan maradtak a tábori csendőrök golyóitól találva idegen földben, vagy kinzásoktól és éhségtől legyöngült testtel betegen az utak sáncaiban. De egyesek hazakerültek.

Testben és lélekben egyaránt meggyötörve, szüleiktől és testvéreiktől, barátaiktól és könyveiktől, mindentől — mit egykor szerettek — megfosztva, rongyosan és kiéhezve, alig felszabadulva a halálfélelem nyomása alól, mit tettek ezek a zsidó diákok? Beiratkoztak az egyetemre. Egyik kezükben könyv, másik kezüket békejobbként nyujtva diáktársaik felé, elkezdték a tanulást. Azt a tanulást, melytől a fasiszta terror évei alatt azok, akik — mint most az emlitett diákfelszólaló is kijelentéseivel — legfőbb feladatuknak a fajok és nemzetek közti gyülölet szitását találták, távoltartották őket.

Ismétlem, tanulni kezdtek és tanulnak. Nem kérték számon sem anyjukat, sem apjukat, sem barátaikat, sem szeretteiket, sem a zsidóveréseket az egyetemen és elvesztett éveiket sem. Pedig higyjék el, ők is szerették anyjukat, akit magyar csendőrök hurcoltak el. Bár fájtak az elvesztett évek az egyetemről, ahonnan magyar fasiszta törvények és magyar fasiszta diákok verték ki őket. S a verések és „kikötés"-ek is fájtak nekik, melyeket a magyar fasizmus által fenntartott terrorszervektől (csendőrnyomozók, munkatáborok) szenvedtek el.

S ezek a zsidó diákok mégsem gyülölettel és bosszuvággyal, hanem megbékéléssel és barátsággal fordultak magyar demokrata diáktársaik felé. S tették ezt azért, mert nem tévesztették össze sem szüleiknek és barátaiknak magyar fasiszta gyilkosait, sem önmaguk kinzóit, a magyar néppel. Nem azonositották a zsidó és román diákokat verő magyar diákokat a magyar diáksággal.

Mikor szó esett a zsidó diáksággal való együttmüködésről — hiven a még nem is olyan régen hivatalosan használt formulákhoz — a felszólaló kartárs kijelentette, hogy a széles magyar tömegek érvényesülését a „zsidó kapitalisták" akadályozták meg.

Miután ez a kartárs egyetemet végzett és ebben fajtörvények nem akadályozták, bátorkodom feltételezni azt, hogy tudja: a magasabb oktatásban való részesülésnek s ezen át az általa emlitett érvényesülésnek minden ország széles tömegei számára egy nagy akadálya van — a tanuláshoz szükséges anyagi lehetőségnek hiánya. Ennek pedig egy központi megoldása lehetséges. S ez az ingyenes oktatás bevezetése. A legfelsőbb iskolákat is beleértve. S az egyetemi ifjuságnak kölcsönszerüen az állam részéről fizetés folyósitása. Ez eddig csupán a Szovjetunióban létezik.

Az ingyenes oktatás bevezetése csak a törvényhozáson át lett volna megvalósitható. A magyar iparbárók és földesurak törvényhozása ilyen törvényt sohasem hozott.

Igy tehát nem a „zsidó kapitalizmus" akadályozta a széles magyar néprétegek érvényesülését — hanem a kapitalizmus! A kapitalizmus, mely ugyanugy nemzetközi, ahogy nemzetközi az általa előidézett elnyomatás, a nincstelenség és emberi szenvedés. S aki a reakciót, kapitalizmust vagy fasizmust egy nemzettel akarná azonositani, az vagy nem lát tisztán, vagy tudatos szitója a nemzetiségek közti gyülöletnek és ez utóbbi esetben nem lehet helye a Vörös Hadsereg által szabaddá tett demokratikus Északerdélyben.

Ugy-e még jól emlékszünk — hiszen nem is olyan régen volt — Göbbels és Himmler csatlós helytartóira, akik beszédeikben szükség szerint állitották be a zsidóságot hol a kapitalizmus, hol éppen annak ellenkezője, a kommunizmus, minden esetben kizárólagos megtestesitőiként.

Minden nép osztályokra tagozódik és mi tudjuk, hogy amint vannak magyar elnyomók és elnyomottak, ugyanugy vannak zsidó elnyomók és elnyomottak is.

Mindezekután furcsának találjuk, hogy egy egyetemi kartárs az elmult évek zsidóverő diákjainak kipurifikálása kapcsán azon zsidó diákok közt keres kipurifikálandó „kapitalisták"-at, akiknek nagyrésze kölcsönruhákban jár és egyik napról a másikra alig tudja megvenni menzajegyét.

A való helyzet megértésére szükségesnek tartom megjegyezni azt, hogy a zsidó diákság a magyar és román demokrata diáksággal egyetértésben kérte egy közös — két magyar, két román és két zsidó diákból álló — purifikációs bizottság felállitását, amely egyenkint tárgyalja le minden magyar, román és zsidó diák magatartását és minden nemzeti elfogultságtól mentesen a fasiszta magatartásu diákokat purifikálja.

Az orvostanhallgatónő már idézett felszólalására vonatkozóan — amelyben számukra kedvező helyzet esetén feltételezi a zsidó diákság részéről is a magyar fasisztákéhoz hasonló magatartást — azt válaszolom, hogy a zsidó diákság, várva a haborus bünösök felelősségrevonását, még most, az átélt szenvedések ellenére sem gondol bosszura, hanem békejobbot nyujt demokrata diáktársainak.

Mindent összegezve, a felszabaditott Északerdélyben nincsen helye az „Osszetartás" és „Egyedül vagyunk" cimü fasiszta uszitó lapokból ismert szólamoknak, amelyeket már csak egy lépés választ el a numerus clausus, numerus valachicus vagy numerus nullus bevezetését követelő jelszavaktól.

A háboru gyors befejezésének érdekében egyesültek a világ összes békeszerető népei az ellen a Németország ellen, mely egyaránt okozta oroszok és magyarok, románok és zsidók százezreinek pusztulását s amely egyaránt tette romhalmazzá Sztalingrádot és Budapestet.

Munkások, földmüvesek és katonák mellett a diákság is egyesitette erőit a népek békéjének kivivásáért folytatott küzdelemben. S ennek az egységnek a megbontása több mint hiba — bün!

Biztos vagyok benne, hogy a Magyar Népi Szövetségben müködő demokrata diákság, egyetértésben a tiltakozásának jeléül lemondott vezetőségi tagokkal, elitéli a diákegység megbontását szolgáló megnyilvánulásokat.

A demokrata zsidó diákság nevében
Merovics Endre dr.

Méra fokozza a termelést és kulturházat épit

Tisztelt Szerkesztőség!

Méra község lakossága mindent elkövet, hogy a mezőgazdasági termelést fokozza. Szeretnők, ha minden falusi dolgozó magáévá tenné ezt a célkitüzést. Mi falusiak ezzel a fokozott munkával járulhatunk hozzá a fasizmus elleni harc győztes befejezéséhez.

Hozzá kell kezdeni kollektiven az épitőmunkához. A mérai ifjuság tervbevette 300 köbméter falkőnek a kitermelését, hogy tavasszal hozzákezdjen egy kulturház megépitéséhez.

Az uj kulturházban az igazi népi kulturát fogják terjeszteni. A multban a cenzura mindent kitiltott, ami az igazságot hirdette, minket pedig tudatlanságban akartak tartani. Ugy állitották be, hogy a miénk a munka és másoké az élet.

A Magyar Népi Szövetség megmutatta a helyes utat. Most tudjuk, hogy mi a kötelességünk. Máris felkerestük a Szövetség vezetőségét és megpróbáljuk egy szalagrendszer kiépitését, mely kizárná a közvetitő kereskedelmet — a kofaságot — és olcsóbbá tenné az életet és megmentené a földészt a kihasználástól.

Igy gondolkozzatok földész testvérek! Románok, magyarok előlegezzetek bizalmat a demokratikus szervezeteknek. A méraiak havi 1000 pengőt ajánlottak fel a Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezetének. Meg vagyunk győződve arról, hogy nincs az a pénz, amivel meg tudnánk fizetni, amit eddig kaptunk szervezetünktől.

Méra, február 9.

Simon István
kisgazda.

Ismeretlen tettesek merényletet követtek el Miron Constantinescu, a Scânteia főszerkesztője ellen

BUKAREST, február 12. Vasárnap este ismeretlen tettesek merényletet követtek el Miron Constantinescu, a Kommunisták Romániai Pártja hivatalos lapjának, a „Scânteia"-nak főszerkesztője ellen.

Miron Constantinescu a lap két munkatársával autón hagyta el a szerkesztőséget. Amikor a kocsi a Páris-térre ért, egy ott várakozó autó szegődött nyomába. Az autóból hat lövést adtak le a Scânteia kocsijára. Szerencsére azonban a lövések nem érték a bentülőket.

A merénylők személyazonosságát máig nem sikerült megállapitani. Jellemző azonban, hogy a merényletet több fenyegető levél és telefonüzenet előzte meg. Miron Constantinescu a hivatásos ujságirók szakszervezetének főtitkára, egyike az Országos Demokrata Arcvonal vezető publicistáinak s lelkes hirdetője a román—magyar együttmüködésnek.

Falusi és városi fiatalok találkoztak

a Magyar Népi Szövetség müsoros táncmulatságán szombat este a Diákház termeiben. A zsufoldásig megtelt előadóteremben a hóstáti földészifjuság vidám egyfelvonásosa után a vistaiak, méraiak, székelyek és hóstátiak festőien szép csoportjai mutatták be népi táncaikat. A közönség lelkesen tapsolta és ujrázta meg a nép minden hivatásos müvészetet fölülmuló táncait. A népi tánc és ének szépsége és lenyügöző ereje sokakat, akik talán eddig csak szinpadról és filmről ismerték a falusiakat, annyira hatalmába keritett, hogy odahagyva társaságukat, egész reggelig hol a hóstátiak, hol a méraiak vagy a székelyek és a vistaiak között voltak.

Ez még ugyan egymagában nem lenne emlitésre érdemes, hiszen eddig is voltak rajongói a népmüvészetnek. De az már nagy jelentőségü tény, hogy Kolozsvár fényes — eddig csak uri körök számára fentartott — termeiben együtt vigad a nép politikai és társadalmi vezetőivel. Iparos és földész, egyetemista és székely cseléd, vistai parasztlány és kolozsvári tanár egymás mellett és egymással táncolnak, éjfélkor pedig a Vörös Hadsereg tisztjeinek jelenlétében közösen tesznek hitet Sztalin képe alatt a szabadság, egyenlőség és testvériség eszméje mellett!

A demokrácia ilyen közvetlen megnyilatkozása fényesen bizonyitja, hogy a kolozsvári magyarság ledöntötte a társadalmi válaszfalakat s nemzeti sajátságainak megőrzése mellett bele tud illeszkedni a népek nagy közösségébe.

Fokozódtak a légitámadások Japán ellen

LONDON, február 12. Manillától délre tovább folynak a hadmüveletek. Burmában a brit csapatok csupán 15 kilométerre vannak Mandalaytól.

Tókiót 48 óra alatt két alkalommal bombázták és megrongálták az egyik legnagyobb repülőgépgyárát. A Fülöp-szigetekről felszálló amerikai gépek Formoza-szigetét bombázták, mig Indiából felszálló amerikai gépek Rangoon ellen hajtottak végre nagy támadásokat. Északausztráliai támaszpontokról felszálló amerikai távolsági bombázók nagy támadást hajtottak végre a Jáva-szigetén lévő urabaya erőmütelepe ellen. Ez a világ egyik legnagyobb hidroelektromos erőműve.

Villanyszerelés
helyben és vidéken.
Homm Vilmosnál,
Kolozsvár, Postakert-u. 16.

FIGYELEM! MEGNYILT A VOLT
„Stop" kelmefestő
és vegytisztitó mühely PAPP-UTCA 37. alatt.
Kérem a közönség szives pártfogását.
Tulajdonos: Mihók János.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Adás - vétel

EGY egészen jókarban lévő mély gyermekkocsi eladó. Teleki Pál-utca 1 sz., üzletben. 3381

HORDOZHATÓ irógépet, táskagramofont, fotogépet vásárol „Libertas". Deák Ferenc-utca 40. 3077

ELADÓ lószőr matrác és asztal. Malinovszki-tér 8, ajtó 1. 3392

FARAGOTT kredenc, konzoltükör, falióra eladó. Farkas-utca 8. Győrffyné. 3388

CIMBALOM eladó. Magyar-utca 49—51. Páll Jenőné. 3380

STRÁFSZEKÉR, 25 q-ig garantálva, eladó. Dézsma-utca 24. 3386

AMIÉRT olcsó, mégis megbizható a „Libertas" kombinált butor. Deák Ferenc-utca 40.

MODERN ebédlő, háló, konyha és kombinált butorok, sezlonok, kanapék, asztalok, székek, gyerekágy és kocsi. Butorüzlet, Karolina-tér 9. 3402

VILLANYMOTOR 3'5 lóerős eladó. Jókai-utca 16. Házfelügyelő. 3410

KÖZEPTERMETRE sötétkék férfiöltöny eladó. Jókai-utca 16. Házfelügyelő. 3410

BALKARU Singer-gép eladó. Ugyanott egy Singer-varrógép. Özv. Finkler Samune, cégvezető Balló István géplerakat és javitóműhely, Dózsa György-utca 38. 2493

ELADÓ stabil underwood irógép. Iatók iroda, Deák Ferenc-utca 11. 3397

VESZEK teherautó alvázat, vagy üzemen kivül helyezett tehergépkocsit, ugyszintén teher- és személygépkocsira való gumikat. Szász gépkocsivezetőiskola, Árpád-ut 26. 3399

TÖMEGBÉLYEG eladó. Földész-utca 1 szám. 3401

KOMBINÁLT szobabutort megvételre keresek, egyben, vagy darabonként. „Jókarban" jeligére a kiadóban. 3418

JÓKARBAN lévő gyermekkocsit keresek megvételre. Cimeket „Mély kocsi" jeligére. 3418

ELADÓ 3x4 és kisebb szines gyapjuszőnyegek, hatszeméIyes abrosz, összekötő perzsa és egy férfi sportnadrág. Deák Ferenc-utca 48, I. 5, délelőtt 10-ig, délután 3-től. 3345

UJ diófa kombinált szekrény eladó. Mócok-utja 8. 3415

CIPESZMÜHELY, kisebb eladó. Döbrentei-utca 1 sz., szuterinben. 3423

MEGVÉTELRE keresünk egy kocsit (fiákert). Belga—Román Textilgyár. 3425

JÓKARBAN lévő gyermek süllyesztő kocsi eladó, Árpád-ut 9. 3426

JÓKARBAN lévő főzőkályha eladó. Egyetem-utca 6, 2. ajtó balra. Gr.

ELADÓ kifogástalan állapotban gyermek rézágy lószőrmatráccal, ára 2500 pengő. Hegedüs Sándor-utca 6 szám. 3405

BÉLYEGGYÜJTEMÉNYEKET, tömegbélyeget bárkinél előnyösebben vásárolok, Dávid Ferenc-utca tizenkettő. 2459

BÉLYEGGYÜJTEMÉNYEKET, tömegbélyeget legmagasabb árért veszek. Horea-utca 48, első emelet 5. 3101

VESZEK mindenféle uj gépkocsialkatrészeket. Sólyom, Deák Ferenc-utca 34. 3201

ASSZONYOK FIGYELMÉBE! Tüzálló főzőedény kapható. Lusztig és Moskovits üvegüzlet, Széchenyi-tér 29. 3214

JÓMENETELÜ korcsma és füszerüzlet betegség miatt eladó. Dónát-ut 20. 3288

CSEREPET, deszkát és lécet (használtat) vennék. Cim a kiadóban. 3319

VESZEK és eladok ócska ruhákat, fehérnemüt. Russu, Dávid Ferenc-utca 3 szám. 3312

SZALLAGFÜRÉSZ, farámás asztal jókarban eladó. Dózsa György-u. 21. 3340

JÓFORGALMU vendéglő teljes felszereléssel és lakással átadó. Cim a kiadóban. 3344

FAVÁGÓGÉP prima motorral, uj állapotban eladó. Kádár-utca 5, vasudvar. 3357

ELADÓ vagy átadó jóforgalmu sarokvendéglő, a Dermata közelében. Cim a kiadóban. 3368

JÓ állapotban lévő feles gyermekkerékpárt keresek megvételre. Cim a kiadóban. 3367

HIBÁS, elhasznált kerékpár be só tömlőket vásárolunk. Gumitextilárugyár, Zápolya-utca 12. 3367

GYÜMÖLCSFAPERMETEZŐGÉPET keresek megvételre. Cim: Unió-utca 21. Tóth. 3375

IRÓASZTAL és könyvszekrény tölgyfából eladó. Ugyanott pianinó. Dónát-ut 82. 3379

ELADÓ Singer gomblyukkötőgép. Jókai-utca 2., II. 1. 3378

Alkalmazást keres

KERESKEDŐTANONC kétévi gyakorlattal alkalmazást keres. Hosszu-utca 31 sz., 12. ajtó. 3409

SZABÓ nagy munkást keresek I. osztályu munkabérrel. Csak perfekt munkás jelentkezzen. Laczy, Deák F.-u. 46. 3296

ÜVEG- és porcellánkereskedőt keresünk azonnalra. Ajánlatokat müködés megjelölésével MAGISZ, Szabadság-tér 7. 3327

EGY ÜZLETTÁRSAT keresek vendéglőhöz 15.000 pengővel, lehet az nő is. Cim a kiadóba. 3344

LEGUJABB

Már csak a Gellérthegy és királyi vár környéke van a hitleristák kezén

Budapest körzetében tovább tartott a budai részen folytatott harc, amelynek során a szovjet csapatok szombaton 1500 ellenséges katonát ejtettek foglyul. Vasárnap ujabb 45 háztömböt foglaltak el, köztük a Délivasut pályaudvarát. A németek kezén csupán a Gellérthegy és a királyi vár környéke van. A Déli-vasut elfoglalása után a szovjet csapatok most már a Gellért-hegy lábánál harcolnak.

Február 10-én a szovjet csapatok 220 német harckocsit semmisitettek meg és 26 német repülőgépet lőttek le

Közös szövetséges főparancsnokság felállitásáról tárgyalnak Sztalin, Roosevelt és Churchill

LONDON, február 12. A Times moszkvai tudósitója jelenti, hogy a szovjet lapok értesülései szerint a most folyó háromhatalmi konferencián máris olyan megegyezésre jutottak, amely szerint egy nemzetközi világszervezet keretében tartósan lehet a békét biztositani. Ennek a világszervezetnek alapjaira vonatkozóan máris megegyeztek.

A Reuter ügynökség megerősiti azt a hirt, hogy a Sztalin—Churchill—Roosevelt tanácskozáson tárgyalják a közös szövetséges hadseregfőparancsnokság felállitásának kérdését, melynek az lesz a feladata, hogy egybehangolja a szövetséges hadseregek végső támadását Németország ellen.

A Maas és a Rajna közt előnyomuló kanadai csapatok elfoglalták Klevet

LONDON, február 12. A kanadai 1. hadsereg előnyomulása tovább tart. A hadmüveleteket megnehezíti az időjárás, mert a katonáknak térdig sárban kell előnyomulniok a nehéz terepen. A holland-német határon a Rajna mellett fekvő Millingen városát elfoglalták a kanadaiak és tovább nyomulnak előre a Rajna környékének süppedős részén. Ettől délre elfoglalták Kleve városát, mely fontos közlekedési csomópont. Még délebbre az angolszászok megtisztitották a Reichswald nevü erdőség legnagyobb részét és elvágták a Klevetől délnyugati irányban kivezető müutat.

Montgomery a hadmüveletekkel kapcsolatban kijelentette, hogy azok több mint kielégitően folynak, de a feneketlen sár nagy nehézségeket támaszt.

Aachentől délre az amerikai első hadsereg a Röhr folyó elárasztott területén nyomul előre, ahol a németek a zsilipeket elvágták. Még délebbre az angolszász csapatok Prüm városában harcolnak a Schneeifel keleti oldalán.

A 3. amerikai hadsereg csapatai a Sure és az Oure folyón létesitett 10 kisebb hidfőt három nagy hidfővé egyesitették és tovább nyomultak kelet felé Echternach körzetében.

A 7. amerikai hadsereg Hagenau és a Rajna között elfoglalta Oberhofen városkát.

Az olaszországi arcvonalon aránylag nyugalom volt. A Speziától 30 kilométerre lévő Massától délre az 5. amerikai hadsereg visszavert egy német támadást.

Az angolszász légierő Köln és Trier közt vasuti célokat támadott. 250 gyorsbombázó Osnabrück, Münster és Kassel vasutállomását támadta, ahol megsemmisitettek 100 mozdonyt és 750 vasuti kocsit.

Az angol rádió felhivással fordult a német vasuti munkássághoz és a külföldi munkásokhoz. A felhivás kijelentette, hogy a vasuti közlekedés megbénitásával nagymértékben meg lehet akadályozni a háboru elnyulását. Felszólitják a munkásokat, hogy akadályozzák meg a csapatszállitásokat, a menekültek elhurcolását és a kiüritett területekről az értékes felszereléseknek az ország belsejébe való szállitását.

Az EAM és a görög kormány közt létrejött a megegyezés

LONDON, február 12. A görög kormány napok óta tárgyalást folytatott az EAM vezetőivel, melyeknek során az alábbi lényeges kérdésekre vonatkozólag hoztak döntést: a politikai amnesztia kérdése, a statárium megszüntetése és azoknak a tisztviselőknek az ügye, akik valamilyen mozgalomban cselekvőleg részt vettek.

A vasárnapi tárgyaláson részt vett a londoni görög követ és Mac Millan földközitengeri angol miniszter is. A beérkezett jelentések szerint a megegyezés létrejött, de az egyezmény pontos szövege még nem ismeretes.

GYÁNI KÁROLY
Villamossági vállalata
Vállal minden szakmába vágó munkát.
Kornis-utca 1. szám.

„DERMATA" gépositálya szijgyártó és bőripari munkásokat keres azonnali felvételre. 3364

Alkalmazást kaphat

AZ ERBA falpari vállalat Kolozsvár, Gutenberg-u. 11, keres gatter és famegmunkálógépeken önállóan dolgozó munkásokat és segédmunkásokat. 3384

SZABÓTANULÓNAK ügyes fiut felveszek. Deák Ferenc-utca 46, Laczy. 3296

KERESÜNK azonnali belépésre leányinternátusba másodszakácsnőt, mosónőt és szolgalegényt. Jelentkezés a tanitóképző iskolában, Eötvös-utca 1. 3395

KERESEK március elsejére nagyon megbizható, rendes, tiszta, főzéshez is értő mindenest. Jelentkezés Fülöp Géza-üzlet pénztárénál, Széchenyi-tér 19. 3387

KERESEK szakácsnőt, egy mindenest, kifutót, házimunkást és kapust, háztartási munkára idősebb házaspárt. Oroszul beszélők előnyben. Fogoly-utca 10. 3421

ÜGYES kifutóleányt azonnal felveszek. Szabadság-tér 8, kalapüzlet. 3408

PERFEKT kötőnőt flach-géphez felveszek. Dávid Ferenc-utca 9. 3404

ŐRÖLT füszerek csomagolásában (tasakolásban) jártas csomagoló lányok felvétetnek. Érdeklődni Kinizsi-utca 2, ajtó 5. Délután 2—3 óráig. 3406

BORBÉLYSEGÉDET keresek. Cim a kiadóban. 3424

Különfélék

FELKÉREM azt a leventét, ki fiamról, Ágh István leventéről, akit október 7-én a Téglás-utcai légós iskolából elvittek, hirt tud, értesitsen. Jutalomban részesül. Cim: Kolozsvár, Husárugyár kapusa. Kriza-u. 14. sz. 3365

FELKÉREM mindazon egyéneket, akik tudnak valamit fiaimról, Ferenczi Kálman hiradósról, a tábori posta száma K. 641., Ferenczi László 26-as hidász-tizedes, szakaszparancsnok-helyettes, tábori posta száma B. 132 volt, utolsó állomáshelyük Válaszut volt, értesitsék szüleit d. u. 2 óráig. Teleki Mihály-u. 10 sz. alatt a kötődében.

BUKAREST, Nagyvárad és Kolozsvár részére megbizásokat vállal Barna és Társa, Deák F.-u. 49. 3320

KI TUD RÓLA?! Jakab Ferenc 26. tábori tüzér törzs-pótkeret, legutóbb Kisujan volt. Ha valaki tud róla, értesitse aggódó szüleit: Csánki Dezső-u. 32. 3382

TESTVÉR, ha jó töltőtollat akarsz venni, keresd fel György Jakab Mihályt, Jókai-u. 25. sz., udvar. 3347

EGERBE utazom, megbizást vállalok, Horea-ut 5. II. 13. 3414

10—15.000 PENGŐVEL betársulnék üzletbe, bodegába. Aktiv részt vehetek, kereskedelmi képzettséggel rendelkezem. Rentábilis II. jeligére. 3389

SZÖVETKEZETI boltkezelőt 3000 pengő készpénzóvadékkal azonnali belépésre keres a vajdakamarási Hangya Szövetkezet. Pályázat irásban, személyi adatok és fizetési igények megjelölésével beadandó: Hangya Kirendeltség Kolozsvár, Gyufagyár-utca 1. 3283

FIGYELMEZTETÉS! A Hősök-terén a városi Szeretet-otthon szántóföldjére szemetet és havat lerakni büntetés terhe mellett szigoruan tilos. 3346

ÁLLATI trágyát dijtalanul elszállitok. Cim: Unió-utca 21, Tóth. 3376

HARISNYASZEMFELSZEDÉST vállalok. Berek-utca 9, ajtó 3. Gr

Ingatlan - lakás

BUTOROZOTT szobába idősebb urinőt lakótársul keresek. Rákóczi-ut 110, felső villa. 3393

MODERN, 1 szobás, összkomfortos belvárosi lakásom kicserélném modern 2 szobás, összkomfortos, ugyancsak belvárosi lakással. Cim a kiadóban. 3391

BUTOROZOTT szoba magános urnak kiadó. Ugyanott eladó sezlontakaró, párna, grádli, japán doboz, gukker. Hegedüs Sándor-utca 15, 1—4-ig. 3385

ÜZLETHELYISÉGET keresek forgalmas helyen vagy kisebb bodegát átvennék. Cim a kiadóban. 3411

GARZON lakást keresek, lehet butorral, vagy butor nélkül, negyedévenként fizetek. „Belvárosi" jeligére. 2494

KOSSUTH L.-u. 32 szám alatt kiadó irodának, rendelőnek 3 szobás lakás, esetleg külön csak 2 szoba és egy szoba-konyha. 3398

BÉRBEADÓ 90 hold föld. Sándor L.-u. 28. sz. 3417

SÜRGÖSEN kiadó különálló kertestelken 3 szoba összkomfortos uj lakás a központ közelében, ugyanott egy pár 36-os finom bőrtalpu cipő eladó. Érdeklődni: Dr. Sárdinénál, Dózsa György-u. 16. sz. 3422

ELADÓ családi ház, kétszer szoba-konyha, istáló, kőpince, kert. Négyéves ház. Kálybás-u. 27, Irisztelep. 3416

KIADÓ elegánsan butorozott szoba ágynemü nélkül. Kossuth L.-u. 32. sz. I. em., 10 ajtó. 3420

ORVOS keres központban, lehetőleg a klinikákhoz közel, különbejáratu butorozott szobát fürdőszobával. Válaszokat „Sürgős" jeligére kiadóba kérnék. 3427

BELVÁROSBAN orvosi rendelőnek alkalmas 3—4 szobás lakást keresek. Cim a kiadóban. 3295

KERESÜNK belvároshoz közel 4 szobás komfortos lakást. Cim a kiadóban. 3311

KERESEK 1 szoba, konyha összkomfortos modern lakást belvárosban. Ugyanott modern kombinált szobabutort keresek megvételre. Cimeket a kiadóba „azonnal" jeligére. 3358

KIADÓ 2 szoba, konyha, kamara Kalauz-utcában március 1-től. Értekezni lehet Pap-u. 79 sz. II. em. 20. 3335

Parkettezést és hajópadló lerakást vállalok. BARTOS
Deák Ferenc-u. 41.

Szerkeszti BALOGH EDGAR
A szerkesztésért felel NAGY ISTVÁN
Hivatalosórák 8-tól 12-ig.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassai u. 7

Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet, Kolozsvár. —Felelős vezető: Kiss Márton igazgató.

BCU Cluj / Central University Library Cluj